

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.Є. Цепенда

27 лютого 2019 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування з

Міжнародних економічних відносин

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю

292 Міжнародні економічні відносини

на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання у 2019 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з Міжнародних економічних відносин є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» при прийомі на навчання на основі ступеня бакалавра до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2019 році.

Програма містить основні питання з міжнародних економічних відносин та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Особливості та закономірності розвитку МЕВ.
2. Варіанти участі держави у МЕВ.
3. Рівні регулювання МЕВ.
4. Суть, принципи та особливості механізму МЕВ.
5. Форми МЕВ та їхні види.
6. Рівні розвитку МЕВ.
7. Роль МЕВ у вирішенні глобальних проблем світового господарства.
8. Суть та фактори розвитку міжнародного поділу праці.
9. Основні тенденції міжнародного поділу праці.
10. Форми і напрямки розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва.
11. Становлення світового ринку.
12. Характерні риси світового ринку.
13. Міжнародний рух товарів, як ознака світового ринку.
14. Сучасне світове господарство та його ознаки.
15. Суть, види та показники світової торгівлі.
16. Типи зовнішньоторговельної політики держав.
17. Економічні наслідки протекціоністської політики.
18. Державне регулювання міжнародної торгівлі.
19. Митно -тарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі.
20. Нетарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі.
21. Застосування митно-тарифних інструментів регулювання зовнішньої торгівлі в ЄС.
22. Застосування нетарифних інструментів регулювання зовнішньої торгівлі в ЄС.
23. Умови та способи платежу в міжнародній торгівлі.
24. Основні форми розрахунків у міжнародній торгівлі.
25. Зовнішня торгівля України.
26. Економіка України в системі світогосподарських зв'язків.
27. Зовнішня торгівля України в сучасних умовах.
28. Порівняльні переваги економіки України, її конкурентоспроможність і напрями реалізації на світовому ринку.
29. Теорія абсолютних переваг
30. Теорія порівняльних переваг.
31. Теорія співвідношення факторів виробництва.
32. Парадокс Леонтєва та його пояснення.
33. Теорія життєвого циклу товару.
34. Теорія подібності країн, або теорія попиту, що перетинається.
35. Теорія конкурентних переваг.
36. Міжнародна торгівля послугами: поняття, види міжнародних послуг та їх класифікація.
37. Способи здійснення міжнародних операцій у сфері послуг.
38. Плюси та мінуси розвитку сфери послуг.

39. Стан та перспективи України на міжнародному ринку послуг.
40. Регулювання міжнародної торгівлі послугами (ГАТС).
41. Структура платіжного балансу.
42. Рахунок поточних операцій.
43. Рахунок операцій з капіталом і фінансових операцій.
44. Методи зрівноваження платіжного балансу.
45. Сутність та форми міжнародного руху капіталу.
46. Причини та динаміка міжнародного руху капіталу.
47. Прямі іноземні інвестиції: суть та ознаки.
48. Форми і методи прямого іноземного інвестування.
49. Міжнародна інвестиційна діяльність України.
50. Механізми регулювання міжнародного руху капіталів.
51. 56. Вплив прямих іноземних інвестицій (ПІІ) на економіку приймаючих країн.
52. Стан та проблеми іноземного інвестування в Україні.
53. Інвестиційний клімат України та шляхи його покращення.
54. Територіальне розміщення і масштаби міжнародного руху капіталу, транснаціональні корпорації (ТНК).
55. Основні риси ТНК.
56. Типи ТНК.
57. Тенденції розвитку транснаціонального бізнесу.
58. Суть, цілі та наслідки вільної економічної зони.
59. Класифікація ВЕЗ.
60. Вільні економічні зони(ВЕЗ): місце та роль у світовому господарстві.
61. Внутрішньогалузева теорія міжнародної торгівлі.
62. Вплив НТП на розвиток інфраструктури МЄВ.
63. Вплив світової фінансової кризи на міжнародний рух капіталу.
64. Вплив світової фінансової кризи на міжнародну торгівлю товарами і послугами.
65. Гіпотеза імітаційного лагу М. Позера.
66. Економічні ефекти прямих закордонних інвестицій.
67. Етапи розвитку західноєвропейської інтеграції.
68. Інтеграційні процеси в Північній Америці (НАФТА).
69. Неокласична теорія міжнародної торгівлі.
70. Основні типи міжнародних валютних систем.
71. Особливості інтеграційних процесів в МЕРКОСУР.
72. Особливості інтеграційних процесів в Південно-Східній Азії.
73. Особливості інтеграційних процесів на африканському континенті.
74. Розвиток електронної торгівлі на сучасному етапі.
75. Стандартні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
76. Сутність і механізми рішення глобальних проблем МЄВ.
77. Сутність інфраструктури МЄВ. Сучасні інтернет-технології.
78. Сутність та форми прояву глобалізації світогосподарських зв'язків.
79. Сутність, види і роль міжнародних корпорацій на світовому ринку капіталів.

80. Сутність, ціль та типи міжнародної економічної інтеграції.
81. Сучасні тенденції міжнародної міграції робочої сили. Основні центри міграції робочої сили.
82. Тенденції розвитку міжнародної торгівлі послугами.
83. Тенденції розвитку сучасної світової торгівлі.
84. Теорії впливу технічного прогресу на міжнародну торгівлю.
85. Теорії міжнародної міграції робочої сили.
86. Теорії прямих закордонних інвестицій. Еклектична парадигма Дайнінга.
87. Теорія економії на масштабі Кемпа.
88. Теорія митного союзу Я. Вайнера.
89. Теорія монополістичної конкуренції П. Кругмана.
90. Теорія специфічних факторів виробництва.
91. Форми вивозу капіталу. Підприємства з іноземними інвестиціями.
92. Форми міжнародних економічних відносини.
93. Форми міжнародної ліцензійної торгівлі.
94. Країни СНД у міжнародних інтеграційних процесах.
95. Валютно-фінансові методи торгівельної політики.
96. Види субсидій та їх використання в зовнішній торгівлі.
97. Вплив митного тарифу на виробників, споживачів та економіку в цілому.
98. Добровільне обмеження експорту у світовій торгівлі.
99. Економічна роль тарифу у малій економіці.
100. Економічний механізм демпінгу на зовнішніх ринках.
101. Економічні ефекти кількісних обмежень у зовнішній торгівлі.
102. Економічні ефекти субсидій.
103. Ефективна ставка тарифу.
104. Інструменти валютного контролю зовнішньої торгівлі
105. Картельне регулювання на міжнародних ринках.
106. Квоти та квотування у світовій торгівлі.
107. Кількісні обмеження у зовнішній торгівлі.
108. Кодекс з митної оцінки СОТ.
109. Міжнародні товарні організації.
110. Обмежувальна ділова практика на світових ринках.
111. Оптимальний тариф.
112. Основні засоби регулювання платіжних балансів країн.
113. Платіжний баланс та валютний курс: механізм взаємозв'язку та взаємодії.
114. Поняття, форми та функції мита.
115. Правила СОТ у сфері застосування податкових інструментів.
116. Регулювання державних закупівель за СОТ.
117. Роль організацій системи ООН в регулюванні міжнародних економічних відносин.
118. Роль ЮНКТАД у регулюванні міжнародної торгівлі
119. Спеціальні заходи захисту у зовнішній торгівлі.
120. Стандарти та інші спеціальні вимоги до товарів у міжнародній торгівлі.
121. Структура національних систем регулювання зовнішньої торгівлі
122. Угода з антидемпінгових заходів СОТ.

123. Угода з субсидій та компенсаційних заходів СОТ.
124. Угода СОТ з правил походження товару
125. Угода щодо технічних бар'єрів СОТ.
126. Угоди Світової організації торгівлі.
127. Форми демпінгу та його основа.
128. Форми обмежувальної ділової практики на світових ринках.
129. Торгівельні обмеження в умовах фінансової кризи.
130. Структура портфельних інвестицій. Основні портфельні інвестори.
131. Ринок цінних паперів та його інструменти.
132. Міжнародні портфельні інвестиції України.
133. Сутність та види міжнародної міграції робочої сили.
134. Фондові індекси
135. Економічні та соціальні причини міжнародної міграції робочої сили.
136. Наслідки міжнародної трудової міграції.
137. Особливості формування та розвитку світового ринку праці.
138. Міжнародне регулювання міграції трудових ресурсів.
139. Основні світові ринки та експортери робочої сили.
140. Міжнародна міграція робочої сили і Україна.
141. Суть, об'єктивні передумови та регулювання міжнародної економічної інтеграції.
142. Сутність та загальна характеристика основних типів економічних блоків.
143. Сучасні інтеграційні угруповання країн.
144. Європейські інтеграцій процеси.
145. Інтеграційні об'єднання в Латинській Америці.
146. Інтеграційні угруповання в Африці та їх загальна характеристика.
147. Інтеграційні угруповання в країнах Центральної-Східної Європи.
148. Особливості інтеграційних процесів в Північній Америці (НАФТА).
149. Особливості інтеграційних процесів в Азії.
150. Особливості координації господарської взаємодії країн Південної Азії.
151. Роль ООН у розвитку загальносвітових інтеграційних процесів.
152. Роль ЕКОСОП у міжнародних економічних відносинах.
153. СОТ: соціально-економічні наслідки для економіки України.
154. Поняття світової валютної системи та її основні елементи.
155. Етапи становлення світової валютної системи.
156. Європейська валютна система.
157. Валютні ринки.
158. Валютні курси.
159. Валютна політика.
160. Міжнародний кредит та його роль в МЄВ.
161. Форми міжнародного кредиту.
162. Міжнародні кредити та міжурядові позики.
163. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації.
164. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.
165. Суть та особливості науково – технічних відносин.
166. Міжнародна передача технологій: поняття та форми.

167. Міжнародне технічне сприяння.
168. Міжнародне регулювання передачі технології.
169. Основні напрями становлення інноваційної економіки України.
170. Перспективи інтеграції України в міжнародні економічні структури.
171. Транскордонне співробітництво як форма інтеграції на субрегіональному рівні.
172. Єврорегіон як одна з найвищих форм розвитку транскордонного співробітництва.
173. Транскордонне співробітництво України.
174. Глобальні проблеми та закономірності історичного процесу
175. Класифікація глобальних проблем людства.
176. Міжнародні економічні аспекти вирішення економічних, продовольчих і ресурсоенергетичних проблем.
177. Місце України у вирішенні глобальних проблем сучасності.
178. Теоретичне та практичне значення класифікації країн за певними ознаками.
179. Найважливіші класифікаційні критерії зарахування країн до групи промислово-розвинутих.
180. Основні фактори провідної ролі США у світовій економіці.
181. Класифікація країн за методикою ООН.
182. Основні соціально-економічні особливості країн з перехідними економіками.
183. Роль американських ТНК на світових товарних ринках і міжнародному ринку капіталів.
184. Класифікація країн за рівнем доходу, прийнята Світовим банком.
185. Основні тенденції сучасного розвитку США.
186. Найважливіші фактори конкурентних переваг США над промислово-розвинутими країнами.
187. Основні сучасні особливості соціально-економічного розвитку Західно-Європейських держав.
188. Причини відчутної диференціації країн Західної Європи.
189. Роль Західної Європи у визначенні тенденцій розвитку сучасної міжнародної економіки.
190. Особливості розвитку країн ЦСЄ

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / І.В. Амеліна. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 256 с.
2. Бестужева, С.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С. В. Бестужева. – Харків : ХНЕУ, 2009. – 384с.
3. Волоснікова Н. М. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Н.М. Волоснікова, С. О. Климова ; С. І Архієреєв (ред); Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». – Х., 2010. – 271 с.
4. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: [навчальний посібник] / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, О.В. Захарченко, Є.В. Кравченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. –330 с.
5. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Н.Б.Даниленко. – 7-е вид. – К.: Знання, 2008. – 406 с.
6. Кудінова, А. В. Трансформація відносин споживання в глобальній економіці / А. В. Кудінова ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ ”Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана”. – Київ : КНЕУ, 2015. – 283, [1] с.
7. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с
8. Міжнародна економічна діяльність України : навч. посібник / С. В. Бестужева ; М-во освіти і науки України, Харк. нац. екон. ун-т. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2010. – 212 с.
9. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
10. Світова економіка: підручник /за ред. А.П Голікова, О.А. Довгаль – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
11. Фомішин С. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С. В. Фомішин, Ю.В. Колесник. – Львів : Новий Світ, 2010. – 360 с.

Додаткова

12. Артёмов І.В. Єврорегіональне співробітництво України: проблеми і перспективи: [навч. посіб.] / І.В. Артёмов, О.М. Ващук. – Ужгород:Гражда, 2013. – 500с.
13. Артёмов І.В. Європейська інтеграція України: стан, проблеми, перспективи: зб.наук.статей. Книга 2./ І.В. Артёмов. – Ужгород: ПП “АУТДОР-ШАРК”, 2014. – 452с.
14. Багрова І.В.Міжнародна економічна діяльність України: [навч. посіб.] / І.В. Багрова, О.Р. Гетьман, В.Є. Власик; за ред. І.В. Багрової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 384с.

15. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі / І. Бураковський. – 2-ге вид. – К.: Основи, 2000. – 241с.
16. Гіл Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку / В.Л. Гіл Чарлз. – К.: Видавництво Соломії Павличко “Основи”, 2001. – 856с.
17. Глобалізація і безпека розвитку: [монографія] / [О.Г. Білорус, Д.Г. Лук’яненко та ін.]; Керівник авт. колективу і наук. ред. О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2001. – 733с.
18. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / [В.П. Галушко, Г.В. Хуленбрук, В.І. Артиш, О.В. Данілочкіна, О.А. Ковтун]. – К.: Нічлава, 2009. – 347с.
19. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: [навчальний посібник] / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, В.В. Ковалевський. – Київ: Центр учбової літератури, 2007 - 640 с.
20. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля: [підручник] / Ю.Г. Козак, Т. Sporek, E. Molendowski, A. Gribinsea. – Київ-Катовіце-Краков: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.
21. Копійка В.В. Європейський Союз: Досвід розширення і Україна: [навч. посіб.] / В.В. Копійка. – К.: Юрид. Думка, 2005. – 448с.
22. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: [навч. посіб.]. / М.В. Кордон. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 171с.
23. Круглашов А.М. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття: [довідник] / А.М. Круглашов, І.І. Озимок, Т.С. Астапенко, В.В.Руссу. – Ч.1. Чернівці, 2010 – 212 с.
24. Лазебник Л.Л. Міжнародна економіка: [курс лекцій] / Л.Л. Лазебник. – Ірпінь: Академія ДПС, 2001. – 219с.
25. Міжнародні економічні відносини: [підручник] / За ред. І.М. Школи. – 2-ге вид., перероб. і доповн. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007. – 544с.
26. Міжнародна економіка: [підручник] / [А.П. Румянцева, Г.Н. Климко, Г.Н. Блешмудт та ін.]; За ред. А.П. Румянцева. – К.: Знання – прес, 2003. – 447с.
27. Міжнародна економіка: [підручник] / за ред. докторів екон. наук, проф. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. – К.: “Центр учбової літератури”, 2012. – 414с.
28. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності: [монографія] / [А.С. Філіпенко (кер.авт.кол.), В.С. Будкін, М.А. Дудченко та ін.]. – К.: Знання України, 2004. – 304с.
29. На шляху до Європи. Український досвід єврорегіонів / За ред. С.Максименка, І. Студеннікова. – К.: Логос, 2000. – 204с.
30. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / О.С. Передрій. – 3-є вид., пер. і допов. – Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно – видавничий відділ управління у справах преси та інформації, 2005. – 217с.
31. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: [підручник для магістрантів з міжнародної економіки і державної

- служби] / Є.В. Савельєв. – Тернопіль: Економічна думка, 2002. – 504с.
32. Савельєв Є.В. Європейська інтеграція і маркетинг: [наукові нариси] / Є.В. Савельєв. – Тернопіль: Карт – бланк, 2003. – 482с.
  33. Світова економіка: [підручник] / А.С. Філіпенко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков та ін. – К.: Либідь, 2000. – 582с.
  34. Світова економіка: [підручник] / [А.С.Філіпенко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков та ін.]. – К.: Либідь, 2002. – 583с.
  35. Світова економіка: [підручник] / А.С. Філіпенко та ін. – К.: Либідь, 2007. – 640с.
  36. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: [підручник] / І.М. Школа, В.М. Козменко, О.В. Бабінська; за ред. І.М. Школи. – 2-ге вид., перероб. і доповн. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007. – 544с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.